

Näringsdepartementet

Rådets möte (jordbruksministrarna) den 9 oktober 2017

Ansvarigt statsråd: Sven-Erik Bucht

Kommitterad dagordning

Icke lagstiftande verksamhet

4. Förslag till rådets förordning om fastställande för 2018 av fiskemöjligheter för vissa fiskbestånd och grupper av fiskbestånd i Östersjön (*) (Kommissionens förslag till rättslig grund: artikel 43.3 i EUF-fördraget)

- *Politisk överenskommelse*

Förslagets innehåll:

Kommissionen definierade i sitt årliga meddelande om fiskemöjligheter för nästkommande år, de grundläggande principer som kommissionen avser utgå ifrån när de presenterar förslag om fastställande av maximal tillåten fångst (TAC) och kvoter för 2018, (KOM 2017 (256)). Meddelandet diskuterades vid Jordbruks- och fiskerådet i juli 2017 och Sverige ställde sig då generellt positivt till inriktningen i kommissionens meddelande.

Den 29 augusti 2017 presenterade kommissionen ett förslag till förordning när det gäller fastställande av fiskemöjligheter i Östersjön för 2017 (KOM

2017 (461)). Kommissionens förslag för 2018 reglerar i Östersjön arterna torsk, sill, skarpsill, lax, rödspätta och ål. Kommissionens har i förslaget till förordning angett att förslaget innebär TAC och kvoter för 2018 i Östersjön på nivåer som överensstämmer med målen i den reformerade fiskeripolitiken och är förenliga med unionens politik för hållbar utveckling. Kommissionens har vidare angett att förslaget har tagits fram med stöd av biologisk rådgivning från Internationella havsforskningsrådet (ICES). Utöver råd från ICES har kommissionen inhämtat råd från den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF). Kommissionen har också inhämtat synpunkter från den rådgivande nämnden för fiskefrågor i Östersjön (BS AC).

Kommissionen har i sitt förslag tillämpat den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön. (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2016/1139 av den 6 juli 2016 om upprättande av en flerårig plan för bestånden av torsk sill och skarpsill och de fisken som nyttjar dessa bestånd.)

Kommissionens förslag till TAC innebär (i procent, jämfört med TAC 2017):

- en reduktion av TAC för torsk i östra Östersjön med ca 28 %,
- en oförändrad TAC för torsk i västra Östersjön,
- en ökning av TAC för lax i egentliga Östersjön med ca 11 %, och en reduktion av TAC för lax i Finska viken med ca 5 %,
- en ökning av TAC för sill i centrala Östersjön med ca 25 %,
- en reduktion av TAC för sill i västra Östersjön med ca 54 %,
- en reduktion av TAC för sill i Bottenhavet och Bottenviken med ca 50 %,
- en reduktion av TAC för sill i Rigabukten med ca 7 %,
- en ökning av TAC för skarpsill med ca 1 %, och
- en reduktion av TAC för rödspätta med ca 20 %

Utöver dessa förslag till TAC innebär kommissionens förslag både att den lekstängningsperiod för torsk som fastställdes för 2017 i västra Östersjön och den reglering på EU-nivå av fritidsfiske på torsk i västra Östersjön som infördes 2017 vidareförs till 2018. Kommissionens förslag innebär även att både kommersiellt och fritidsfiske efter ål förbjuds i Östersjön under 2018.

Förslaget har diskuterats i det regionala forumet för Östersjön, Baltfish, i rådets förberedande organ och bilateralt med andra medlemsstater och kommissionen under sommaren och hösten 2017. Målsättningen är att rådet ska nå en politisk överenskommelse vid Jordbruks- och fiskerådet den 9 oktober 2017.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. När det gäller fiskemöjligheter i Östersjön 2018 anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning (MSY), att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs, att den vetenskapliga rådgivningen och försiktighetsansatsen utgör grunden för besluten. I linje med detta är regeringen angelägen om att den fleråriga Östersjöplanen för torsk, sill/strömming och skarpsill ska tillämpas för de bestånd som omfattas av planen.

Vad gäller fritidsfiske anser regeringen generellt att reglering av fritidsfiske i första hand är varje medlemsstats ansvar och att EU-lagstiftning på detta område endast bör övervägas i specifika fall och om den kan tillföra mervärde. Givet beståndssituationen för vissa av Östersjöns bestånd och där fritidsfiskets har betydande bidrag till fiskeridödligheten anser regeringen att det för närvarande i specifika fall skulle finnas ett mervärde i att reglera fritidsfiske i vissa områden och för vissa arter i Östersjön inom ramen för denna förordning.

Vad gäller ål anser regeringen att situationen för den europeiska ålen är ytterst alarmerande och har varit det i många år. Regeringen delar kommissionens inställning att kraftfulla åtgärder behöver vidtas i närtid för att rädda arten, och därmed också ålfisket på längre sikt. Regeringens övergripande målsättning är att EU:s förvaltningsåtgärder för ål ska vara i linje med den reformerade fiskeripolitikens mål och principer samt att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för det samlade beslutet om de olika fiskarterna och bestånden. Regeringen välkomnar därför kommissionens initiativ för att rädda arten, men anser principiellt att ett ålfiskeförbud, om det skulle införas, bör gälla i alla EU:s vatten och inte bara i Östersjön. Det är ytterst viktigt att kommissionen skyndsamt vidtar långsiktiga åtgärder genom skärpning av den befintliga EU-ålförordningen

samt ger särskild prioritering av uppföljning och efterlevnad av de nationella ålförvaltningsplanerna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU

5. EU–Norge: årliga samråd för 2018

- Diskussion

Förslagets innehåll:

EU förhandlar årligen med Norge om fiskemöjligheter och vissa övriga regler för fisket för kommande år på gemensamma och gemensamt förvaltade bestånd i Nordsjön och Skagerrak. De årliga förhandlingarna baseras på långsiktiga fiskeavtal mellan EU och Norge. De fiskemöjligheter som överenskommit förs in i EU:s TAC- och kvotförordning som i regel fastställs vid jordbruks- och fiskerådet i december. I tillägg till fiskemöjligheter ingår i avtalen vissa gemensamma förvaltningsstrategier, tekniska regleringar och kontrollöverenskommelser. Förhandlingarna innebär också att EU och Norge utbyter fiskemöjligheter med varandra vilket främst innebär att Norge erbjuder EU arktisk torsk i utbyte mot andra arter och för att få tillträde till EU:s marknad för fiskeprodukter. Vid rådsmötet önskar kommissionen höra medlemsstaternas ståndpunkter inför konsultationerna med Norge.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande inställning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer och att kommissionen bör sträva efter att uppnå detta i förhandlingarna med Norge. Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten. För att uppnå detta anser regeringen att förvaltningsstrategier är viktiga verktyg och regeringen anser därför att det är viktigt att fortsätta

arbetet med att se över de strategier som är inaktuella och upprätta strategier för arter som fortfarande saknar dem.

Beträffande utbyte av fiskemöjligheter, anser regeringen att EU inte bör acceptera mer arktisk torsk än man kan kompensera för utan att det blir orimliga bördor för de medlemsstater som kompenserar för men inte får del av torskutbytet. Enligt EES-avtalet ska huvuddelen av kvoterna sökas utanför Nordsjön.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

6. ICCATs årsmöte (Marrakech, den 14–22 november 2017)

- Diskussion

Bakgrund

ICCAT, International Convention for the Conservation of Atlantic Tunas, är den internationella konventionen för förvaltning av tonfiskar och andra långt vandrande fiskarter i Atlanten. Grundfördraget antogs 1966 och trädde i kraft 1969. Ca 30 arter hanteras av ICCAT; tonfiskar (till exempel blåfenad, gulfenad, storögd, bonit med flera), spjutfiskar (svärdfisk, marlin-arter med flera), makrillarter och vissa hajararter, t.ex. blåhaj och makrillhaj. För blåfenad tonfisk har det sedan 2006 funnits en särskild återhämtningsplan som regelbundet revideras och förväntas bli föremål för diskussion på årsmötet.

ICCAT:s årsmöte kommer att äga rum i Marrakech, Marocko den 14-22 november 2017. Vid jordbruks- och fiskrådet den 9 oktober kommer medlemsstaterna att presentera sina ståndpunkter inför årsmötet.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens grundinställning är att det är angeläget att EU verkar för att målen som sätts upp inom ramen för den reformerade gemensamma fiskeripolitiken, GFP, inklusive avseende den externa dimensionen i enlighet med del VI i GFP, nås.

Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten. För att uppnå detta anser regeringen att förvaltningsstrategier är viktiga verktyg och regeringen anser därför att det är viktigt att fortsätta arbetet med att se över och upprätta strategier för arter som fortfarande saknar dem.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU.

JORDBRUK

7. Marknadsutveckling

- Information från kommissionen

- Diskussion

Bakgrund

Kommissionen kommer att vid rådsmötet ge en lägesuppdatering om marknadssituationen inom jordbrukssektorn.

Under 2015 och 2016 låg mjölkpriserna i EU, Sverige och globalt på en låg nivå och även den lägsta nivån sedan 2009. Marknadssituationen i mjölksektorn var då ett frekvent återkommande diskussionsämne i jordbruks- och fiskerådet. Situationen var mycket svår för mjölkbönder både i Sverige och i medlemsstater. Marknadsbalansen har sedan dess förbättrats och priserna på mejeriprodukter har stigit totalt sett, trots en kortvarig nedgång under början av våren 2017. På senaste GDT-auktionen den 19 september 2017 steg det genomsnittliga priset för mejeriprodukter med 0,9 procent.

I animaliesektorerna är marknadsutvecklingen positiv och i samtliga sektorer ligger det EU-genomsnittliga marknadspriset högre jämfört med motsvarande period 2016. Vad gäller frukter och grönsaker har situationen varit något sämre, framför allt till följd av väderomständigheter i de stora producentländerna. Framför allt äppelproduktionen har påverkats av frost i många medlemsstater.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen avser ta not om informationen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Marknadssituationen behandlades i MJU samt EU-nämnden inför jordbruks- och fiskerådet 12 juni 2017.

8. Genomförande av Agenda 2030 för hållbar utveckling: konsekvenser för EU:s jordbrukspolitik

- Diskussion

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet tar upp genomförandet av Agenda 2030 till diskussion på rådsmötet. Utgångspunkt är de rådsslutsatser som beslutades i Allmänna rådet (GAC) i juni 2017. Diskussionen ska inriktas på hur de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 ytterligare kan integreras i EU-politiken utifrån ett jordbruksperspektiv, samt hur medlemsstaterna och EU gemensamt kan arbeta mer effektivt för att genomföra målen, både inom och utanför EU.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar att ordförandeskapet har tagit initiativ till att diskutera genomförandet av Agenda 2030 i specifika politikområden som ett led i att gå vidare i nästa steg utifrån de mer generella rådsslutsatserna som antogs i juni. Regeringen ser detta som en möjlighet för jordbruks- och fiskerådet att ge sin syn på EU:s interna och externa genomförande av Agenda 2030 utifrån sina ansvarsområden. Det utgör ett viktigt inspel från rådet till kommissionens arbete med att ta fram en handlingsplan för genomförandet av Agenda 2030 i mitten av 2018.

Många av dagens styrmedel och politikområden som berör jordbruket bidrar på olika sätt till de tre hållbarhetsdimensionerna. Det som är nytt med Agenda 2030 är vikten av att se helheten, och att hitta en balans mellan de tre hållbarhetsdimensionerna, i syfte att få en samstämmig politik.

Regeringen anser att flera olika områden som berör jordbruket behöver analyseras samlat för att finna åtgärder som kan stärka genomförandet av Agenda 2030. Det gäller, förutom den gemensamma jordbrukspolitiken, GJP, områden som innovations- och forskningspolitiken, klimatpolitiken, miljöpolitiken, konsumentpolitiken, hälsopolitiken, handelspolitiken och utvecklingspolitiken. Dessutom är det angeläget att analysen inte bara fokuserar på kort sikt utan också har samma långsiktiga perspektiv som Agenda 2030.

Inför kommande reform av GJP anser därför regeringen att det är viktigt att beakta Agenda 2030 och utgå från hur politiken bör se ut på längre sikt för att möta de utmaningar som de globala målen för hållbar utveckling identifierat. De steg som tas i kommande reform måste gå i linje med den långsiktiga målsättningen samt utifrån att budgeten för den gemensamma jordbrukspolitiken i kommande budgetram bör minska väsentligt

Det finns några centrala utgångspunkter för att uppfylla detta. För det första behöver den kommande reformen fortsatt leda mot en ökad marknadsorientering. Det finns även möjlighet för en högre måluppfyllelse och en högre effektivitet i politiken med mer relativt fokus på riktade åtgärder i den andra pelaren mot bland annat konkurrenskraft, miljö och klimat istället för nuvarande huvudsakliga fokus på generella inkomststöd i GJP. Regeringen vill även lyfta fram den deklaration som togs fram vid kommissionens konferens i Cork för ett år sedan om hur GJP bör utvecklas, inom ramen för en minskad budget. I deklarationen lyfts olika frågor fram som stärker utvecklingen av landsbygden men även behovet av förenkling samt miljömässig hållbarhet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i MJU

Övriga frågor

9 a) Resultatet av ministermötet på hög nivå om uppföljningen av fipronil-incidenten (Bryssel, den 26 september 2017)

- Information från kommissionen (Offentlig debatt i enlighet med artikel 8.2 i rådets arbetsordning [förslag från kommissionen])

Kommissionen avser att på rådsmötet presentera resultatet av ministerkonferensen den 26 september. Mötet var en uppföljning av sommarens fipronil-incident, där det uppdagades att tester i bland annat Belgien, Nederländerna, Tyskland och Frankrike påvisat rester av ämnet fipronil i ägg och äggprodukter. Fipronil får inte användas till livsmedelsproducerande djur och får inte förekomma i livsmedel inom EU.

Syftet med konferensen var att diskutera lärdomar av hanteringen och kommunikationen i samband med incidenten, samt diskutera hur systemen för informationsspridning om livsmedelssäkerhet kan förbättras. På konferensen gav kommissionen en lägesrapport om hanteringen av incidenten, presenterade Rapid Alert System for Food and Feed (RASFF) och Administrative Assistance and Cooperation system (AAC). De närvarande medlemstaterna presenterade sina erfarenheter från sommaren och gav förslag på hur övervakning, samarbete och informationsflöden kan förbättras. Vid konferensen antogs slutsatser.

Kommissionen avser informera rådet om diskussionen på konferensen samt hur frågan kommer att tas vidare i existerande arbetsgrupper inom kommissionen.

b) Finansiering av EU:s samordningsfunktion för mindre användningsområden (EUMUCF)

- Information från den tyska delegationen, med stöd av den nederländska delegationen

Den tyska delegationen önskar uppmärksamma övriga medlemsstater på behovet av långsiktig finansiering av den samordningsfunktion för så kallade

minor uses som inrättats vid Växtskyddsorganisationen för Europa och Medelhavsländerna (the European and Mediterranean Plant Protection Organization, EPPO).

Med *minor uses* eller ”mindre användningsområden” avses användning av växtskyddsmedel på grödor som odlas i mindre omfattning eller för ett specifikt växtskyddsproblem vars omfattning är begränsad. De grödor som omfattas värderas till ungefär 70 miljarder euro per år, vilket är cirka 22 procent av värdet på EU:s växtproduktion.

Syftet med samordningsfunktionen är att underlätta för jordbrukare i EU att producera högkvalitativa grödor som faller under begreppet ”mindre användningsområden” genom att förbättra tillgången till såväl kemiska som icke-kemiska växtskyddsmedel inom ramen för integrerat växtskydd (IPM).

Funktionen inrättades i april 2015 och har hittills finansierats av kommissionen, Frankrike, Nederländerna och Tyskland.

c) Gemensam förklaring från jordbruksministrarna i Visegradgruppen (Tjeckien, Ungern, Polen och Slovakien) samt Lettland och Litauen från de baltiska staterna om den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020

- Information från den ungerska delegationen

Visegradländerna (Ungern, Tjeckien, Polen och Slovakien) samt Lettland och Litauen har presenterat en gemensam deklARATION om utformningen av den framtida gemensamma jordbrukspolitiken (GJP). I deklARATIONEN i understryks vikten av en fortsatt stark budget för GJP. Dessa medlemsstater motsätter sig idén om nationell medfinansiering av direktstöden och hävdar istället att dagens nivåer av direktstöd måste vidhållas. Medlemsstaterna anser att det annars kan ske en åternationalisering av GJP. Medlemsstaterna påpekar också de senaste årens svåra situation på marknaderna till följd av det ryska importstoppet och menar att EU:s jordbrukare inte ska behöva fortsätta att betala kostnaderna för detta.

d) Antisubventions- och antidumpningsförfarande inlett av Förenta staternas myndigheter mot import av svarta bordsoliver från Spanien

- Information från den spanska delegationen

Den spanska delegationen önskar diskutera frågan om amerikanska antisubventions- och antidumpningsåtgärder för svarta oliver. Bakgrunden är att USA anser att spanska oliver säljs under produktionspris. Det amerikanska handelsdepartementet har begärt in detaljerad information från Spanien och kommissionen, vilken tillhandahållits. Kommissionen har i ett brev ställt till USA:s handelsminister respektive jordbruksminister understrukit att de s.k. gröna boxen-stöden i fråga är icke-handelsstörande i enlighet med WTO:s jordbruksavtal.

e) Slutsatser från den 41:a konferensen mellan direktörerna för EU:s utbetalande organ (Malta, den 18–19 maj 2017)

- Information från den maltesiska delegationen

Under varje ordförandeskap arrangeras en konferens för utbetalande myndigheter, för utbyte av erfarenheter om genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken.

Den maltesiska delegationen avser informera om slutsatserna från konferensen för utbetalande myndigheter som hölls på Malta den 18-19 maj 2017. Under konferensen diskuterades bland annat genomförandet av nuvarande politik, den framtida gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), förenkling, ny teknik och utbyte av erfarenheter mellan medlemsstater.

f) Slutsatser från det informella mötet mellan direktörerna för landsbygdsutveckling
(Malta, den 22–24 mars 2017)

- Information från den maltesiska delegationen

Under varje ordförandeskap arrangeras en konferens för förvaltningsmyndigheterna för landsbygdsprogrammen bl.a. för utbyte av erfarenheter om genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitikens andra pelare. Temat för vårens konferens var unga lantbrukare och hur den gemensamma jordbrukspolitikerna efter 2020 ska kunna användas för att stötta dessa i samband med generationsväxling och för ett ökat marknadstillträde.

Den maltesiska delegationen avser informera om slutsatserna från konferensen för förvaltningsmyndigheterna som hölls på Malta den 22-24 mars 2017.